

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY – 4101-015-07/2014

P/14/071

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

ul. Wały Jagiellońskie 12, 85-950 Bydgoszcz

T +48 52 567 58 00, F +48 52 567 58 60

lby@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/14/071 – Zarządzanie wspólnymi instytucjami kultury w województwie kujawsko - pomorskim.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

Kontrolerzy Andrzej Maciejski – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91211 z dnia 9 września 2014 r.;

Jacek Kalas – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91219 z dnia 22 września 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 3-6)

Jednostka kontrolowana Ośrodek Chopinowski w Szafarni, Szafarnia 1, 87-404 Radomin (dalej „Ośrodek”).

Kierownik jednostki kontrolowanej Agnieszka Brzezińska – Dyrektor Ośrodka.

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

W okresie objętym kontrolą (tj. od 1 stycznia 2011 r. do 30 czerwca 2014 r.) Ośrodek realizując zadania statutowe efektywnie wykorzystywał zaangażowane zasoby dla organizowania wydarzeń kulturalnych, zwłaszcza koncertów. Oferta artystyczna Ośrodka cieszyła się wzrastającym zainteresowaniem. W następstwie dobrego rozpoznania zapotrzebowania odbiorców, corocznego wzbogacania zasobu kulturalnego dla różnych grup wiekowych oraz podejmowania działań ułatwiających dostęp do realizowanych wydarzeń kulturalnych, systematycznemu wzrostowi ulegała frekwencja (z 67,6% w 2011 r. do 81,9% w I połowie 2014 r.).

Ośrodek aktywnie pozyskiwał środki finansowe na prowadzoną działalność artystyczną i wydatkował je zgodnie z przeznaczeniem. Przy realizacji zadań korzystano z dotacji podmiotowych i celowych, wsparcia sponsorów, a wzrostowi poziomu osiąganych przychodów własnych (zarówno z działalności kulturalnej, jak i pomocniczej) towarzyszyło poszukiwanie oszczędności w zakresie kosztów stałych (energia elektryczna, materiały biurowe).

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły przekazania do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu sprawozdań z wykonania czterech zadań dofinansowanych środkami dotacji celowej, po upływie terminów ustalonych umowami z Województwem Kujawsko-Pomorskim (dalej „WK-P”) oraz dokonania nieterminowej płatności trzech faktur dotyczących realizacji zadań dofinansowanych dotacjami WK-P.

Ponadto ustalono, że działania ujęte w koncepcji programowej Ośrodka na lata 2009-2013 i na lata 2014-2018, zostały zdefiniowane w sposób niepozwalający na określenie stopnia realizacji celów (były z tego powodu niemierzalne).

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wykonywanie działalności statutowej, w szczególności dotyczącej tworzenia oferty kulturalnej i realizacji wydarzeń kulturalnych oraz upowszechniania kultury

Opis stanu
faktycznego

1.1. Dnia 18 sierpnia 2004 r. pomiędzy WK-P a Gminą Radomin zawarta została umowa, na mocy której utworzono z dniem 1 września 2004 r. wspólną samorządową instytucję kultury o nazwie: Ośrodek Chopinowski w Szafarni. Gmina Radomin przekazała Ośrodkowi w nieodpłatne użytkowanie, na czas nieokreślony, zabudowaną nieruchomość i majątek ruchomy. Strony umowy ustaliły, że Ośrodek będzie działał na podstawie ww. umowy i statutu nadanego przez WK-P po zasięgnięciu opinii Gminy Radomin.

Przedmiotem działalności Ośrodka, zgodnie z § 4 jego Statutu² było 10 zadań³, w tym, m.in.:

- stworzenie właściwych warunków do pełnego wykorzystania historycznej obecności Fryderyka Chopina w Szafarni w celu kultywowania i ochrony dziedzictwa kompozytora;
- popularyzacja twórczości Fryderyka Chopina oraz wiedzy o jego życiu;
- zaspokajanie potrzeb i kreowanie zainteresowań kulturalnych i artystycznych mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego poprzez upowszechnienie różnych dziedzin kultury, sztuki, zwłaszcza muzyki poważnej oraz organizację koncertów, spektakli, wystaw, odczytów;
- organizacja konkursów i przeglądów muzycznych o randze międzynarodowej, ogólnopolskiej i regionalnej;
- gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliograficznych, muzealnych, dokumentów, pamiątek związanych z życiem Fryderyka Chopina;
- edukacja artystyczna i kulturalna;
- promowanie młodych talentów muzycznych z Polski i zagranicy.

(dowód: akta kontroli str. 7-11, 31-35)

1.2. W okresie objętym kontrolą (tj. od 1 stycznia 2011 r. do 30 czerwca 2014 r.) Ośrodek realizował wszystkie zadania statutowe, w tym koncerty (od 30 do 40 rocznie), a w szczególności corocznie Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina dla Dzieci i Młodzieży. W ramach promocji młodych talentów od 2011 r. raz w miesiącu odbywały się koncerty z cyklu *Szafarska Scena Młodych* z udziałem studentów Akademii Muzycznej w Bydgoszczy oraz uczniów klasy dyplomowej Toruńskiej Szkoły Muzycznej. Utworzono infrastrukturę do gromadzenia pamiątek z życia kompozytora, jak i jego dziedzictwa (adaptacja pomieszczeń i wyposażenie ich w nowe, atrakcyjne formy prezentacji).

(dowód: akta kontroli str. 12-16)

1.3. Marszałek Województwa powołał Panią Agnieszkę Brzezińską na stanowisko Dyrektora Ośrodka z dniem 5 stycznia 2009 r. na pięć lat, a następnie z dniem 5 stycznia 2014 r. na kolejne pięć lat. Stosownie do postanowień art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o *organizowaniu i prowadzeniu działalności*

² Statut Ośrodka stanowił załącznik do uchwały Nr XLIX/1305/10 Sejmiku WK-P z dnia 30 sierpnia 2010 r.

³ Na przestrzeni lat 2011-2014 (I półrocze) statut nie uległ zmianie.

kulturalnej⁴ (dalej: *ustawa o działalności kulturalnej*) pomiędzy WK-P a Dyrektorem Ośrodka zawarto dnia 17 grudnia 2013 r. umowę, w której strony określiły warunki organizacyjno-finansowe działalności Ośrodka oraz program jego działania. Poprzednio umowy takiej nie zawarto.⁵

Program działania Ośrodka w latach 2014-2018 stanowił załącznik do ww. umowy pomiędzy Dyrektorem Ośrodka a organizatorem i przewidywał m.in.:

- zorganizowanie 35 koncertów w ciągu kolejnych lat i 3 konkursów rocznie⁶;
- dalszy rozwój Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. F. Chopina dla Dzieci i Młodzieży;
- rozpoczęcie prac związanych z realizacją zadania „Budowa sali koncertowej dla potrzeb edukacji artystycznej w Szafarni”.

(dowód: akta kontroli str. 17-35)

1.4. Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że strategię działań określano dwustopniowo. Z jednej strony przy okazji odnowienia kadencji dyrektora przedstawiana była strategia wieloletnia i każdego roku przy okazji składania projektu budżetu przedstawiano roczny plan działań kulturalnych, który wpisywał się w strategię długoletnią.

(dowód: akta kontroli str. 42, 44)

Zaplanowane w poszczególnych latach 2011-2013 wydanie wierszy o Fryderyku Chopinie i Szafarni w nakładzie 500 egzemplarzy nie zostało zrealizowane z uwagi na brak środków finansowych. Natomiast organizacja w 2012 r. Międzynarodowego Kursu Mistrzowskiego pianistycznego i muzyki kameralnej dla 10 uczestników nie doszła do skutku z uwagi na chorobę prowadzącego.

Z założeń programowych na lata 2009-2013⁷ nie wydano Kuriera Szafarskiego i nie zorganizowano festiwalu miast województwa kujawsko-pomorskiego. Przyczyną tego był brak środków finansowych. Pozostałe założenia były realizowane, jednakże ich zdefiniowanie nie pozwalało na ustalenie stopnia realizacji celów (były niemierzalne).

(dowód: akta kontroli str. 36-41, 603)

1.5. Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że nie istnieją kierunki rozwoju Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dalej „MKiDN”) bezpośrednio sformułowane dla Szafarni, a jedynie ogólne wskazówki, co do działania instytucji kultury w Polsce. Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że znane są jej wskazania MKiDN dotyczące dynamiki aktywności instytucji kultury w pozyskiwaniu funduszy ze środków pozabudżetowych, które zostały wyrażone choćby w Narodowej Strategii Rozwoju Kultury. Wskazania te były uwzględniane podczas projektowania działań instytucji, dostosowując je do możliwości finansowych i organizacyjnych Ośrodka.

Przygotowując roczne plany działalności Ośrodek przeprowadzał analizy zapotrzebowania na wydarzenia kulturalne kierując się kryterium popularności przedsięwzięć kulturalnych z lat poprzednich, uwzględniając opinie melomanów wyrażane po koncertach, w kierowanej do Ośrodka korespondencji elektronicznej

⁴ Dz. U. z 2012 r., poz. 406 ze zm.

⁵ Regulacja dotycząca obowiązku zawarcia umowy pomiędzy organizatorem a dyrektorem instytucji kultury (art. 15 ust. 5 ustawy o działalności kulturalnej), została wprowadzona w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. Por. art. 1 pkt 12 ustawy z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 207, poz. 1230).

⁶ Konkurs Wiedzy o Fryderyku Chopinie, Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy o Fryderyku Chopinie i muzyce oraz Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. F. Chopina dla Dzieci i Młodzieży.

⁷ Koncepcja złożona do konkursu na stanowisko dyrektora Ośrodka w grudniu 2008 r.

oraz w rozmowach bezpośrednich. Były one uwzględniane w tworzeniu kalendarza wydarzeń kulturalnych. Oferta kulturalna Ośrodka uwzględniała potrzeby różnych grup wiekowych. Wprowadzono m.in.: audycje muzyczne dla dzieci i młodzieży na poziomie przedszkolnym, szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum. Organizowano: warsztaty fotograficzne, konkursy plastyczne, konkursy wiedzy o Fryderyku Chopinie, plenery malarskie, przyjmowano grupy turystyczne, którym prezentowano życie i twórczość Fryderyka Chopina.

(dowód: akta kontroli str. 42, 44, 52, 55, 59-103)

1.6. W Ośrodku nie określono wewnętrznych zasad oceniania realizowanych zadań (np. za pomocą wskaźników). Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że chociaż oceny realizowanych zadań nie zostały spisane w sposób formalny, to jednak w każdy wtorek oceniane są podjęte przedsięwzięcia w dany weekend. Omówione zostają zagadnienia, takie jak: frekwencja, zainteresowanie melomanów, ocena merytoryczna pod kątem realizacji zadań statutowych – „są one brane pod uwagę przy dokonywaniu oceny działań kulturalnych podejmowanych przez Ośrodek”.

(dowód: akta kontroli str. 42, 44)

1.7. W zakresie identyfikowania barier w upowszechnianiu kultury i przeciwdziałania im Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że:

- szczególną troską Ośrodka jest dotarcie z ofertą do osób, dla których dostęp do kultury jest utrudniony lub należą do grup niejako „wykluczonych kulturowo”,
- identyfikowane są bariery w upowszechnianiu kultury i starano się im przeciwdziałać, np. wprowadzając promocje dla rodzin wielodzietnych (dla dzieci do 16 roku życia - wejście za darmo), nawiązując współpracę z ośrodkami terapii osób niepełnosprawnych, ale także pracując poza ogólnie przyjętymi w Polsce godzinami pracy („przyjmujemy zgłoszone grupy poza godzinami pracy, a Ośrodek jest otwarty w dni świąt państwowych, gdy wiele osób dysponuje czasem wolnym”).

(dowód: akta kontroli str. 42, 44)

1.8. W poszczególnych latach 2011-2013 poziom odbioru wydarzeń kulturalnych (frekwencja)⁸ ulegał systematycznemu wzrostowi i wynosił odpowiednio: 67,6%, 80,6%, 84,2%.

W 2011 r. Ośrodek zrealizował 39 koncertów, w tym dwa poza salą koncertową mieszczącą 105 miejsc (przed pałacem w Szafarni i w Kościele w Golubiu). Spośród 37 koncertów frekwencja poniżej 50% miała miejsce na 12 koncertach. Najwyższy poziom odbioru, tj. 120 uczestników (114,3% ogółem) miał miejsce na koncercie „III Szafarski Wieczór Kolęd”, natomiast najniższy, tj. 26 uczestników (24,8%) - na koncercie „Muzyczne impresje na róg i fortepian”.

W 2012 r. Ośrodek zrealizował 33 koncerty, w tym dwa poza salą koncertową (przed pałacem w Szafarni i w Centrum Kultury Dwór Artusa w Toruniu). Spośród 31 koncertów frekwencja poniżej 50% miała miejsce na 7 koncertach. Najwyższy poziom odbioru, tj. 214 uczestników (203,8%) miał miejsce na koncercie „IV Szafarski Wieczór Kolęd”, natomiast najniższy, tj. 30 uczestników (28,6%) - na koncercie „Szafarska Scena Młodych”.

W 2013 r. Ośrodek zrealizował 29 koncertów, w tym trzy poza salą koncertową (dwa przed pałacem w Szafarni i jeden w Sali Lokomotywowej w Toruniu). Spośród 26 koncertów frekwencja poniżej 50% miała miejsce na 5 koncertach. Najwyższy poziom odbioru, tj. 134 uczestników (127,6%) miał miejsce na koncercie „Impresje

⁸ Procentowy udział liczby odbiorców w liczbie miejsc dostępnych na widowni (sali koncertowej).

na utworach Chopina – Recital fortepianowy Marka Tomaszewskiego”, natomiast najniższy, tj. 42 uczestników (40,0%) - na koncercie „Jesienne impresje na obój, altówkę, harfę i fortepian”.

W I półroczu 2014 r. Ośrodek zrealizował 14 koncertów, w tym dwa poza salą koncertową (przed pałacem w Szafarni i w Centrum Kultury Dwór Artusa w Toruniu). Spośród 12 koncertów frekwencja poniżej 50% miała miejsce na 4 koncertach. Najwyższy poziom odbioru, tj. 141 uczestników (134,3%) miał miejsce na koncercie „Wieczór Kolęd w Szafarni”, natomiast najniższy, tj. 30 uczestników (28,6%) - na koncercie „Wieczór pieśni polskich”.

Koncerty z cyklu „Szafarski Wieczór Kolęd” z uwagi na wysoki poziom odbioru (108,6%-203,8%) organizowane były co roku.

Frekwencja była dokumentowana systematycznie m.in. dla celów sprawozdawczych.

(dowód: akta kontroli str. 47-51, 189-190)

W zakresie przyczyn niskiego poziomu odbioru niektórych wydarzeń kulturalnych Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że celem Ośrodka jest także edukowanie publiczności, proponowanie ambitnego, nie zawsze cieszącego się ogromnym zainteresowaniem repertuaru, dlatego niektóre koncerty mają niższą frekwencję, ale jest to grono osób, które potem oddziałuje na innych.

(dowód: akta kontroli str. 53, 56)

Ponadto Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że:

- wysokim poziomem odbioru cieszyły się koncerty z udziałem śpiewaków, koncerty kolęd, recitale gwiazd, oczywiście w miarę możliwości były one powtarzane, chociaż nie w sposób dosłowny, podobna tematyka i repertuar, lecz w innym wykonaniu, nowych artystów;
- w przypadku Ośrodka wszystkie wydarzenia są „nowe”, koncerty nie są powtarzane;
- w budynku zainstalowano sprzęt, posiadający nowe, multimedialne technologie („mówiący Chopin”), które uatrakcyjniają ofertę Ośrodka;
- co roku Ośrodek przedstawia Departamentowi Kultury WK-P zakładaną liczbę odbiorców, ale także dokonuje zestawień wydarzeń, aby zorientować się, które z nich cieszyły się największym powodzeniem u naszych melomanów. Zanim zostanie podjęta decyzja o organizacji wydarzenia starannie analizowane są koszty, szacowana liczba potencjalnych odbiorców oraz wydźwięk promocyjny i realizację działań statutowych, a następnie podejmowane są starania znalezienia sponsorów;
- przy okazji Roku Chopinowskiego udało mi się zdobyć „mecenasów”, tj. dwie firmy (z Hiszpanii i z Torunia). Ośrodek otrzymuje również wsparcie „punktowe”, np. z Narodowego Instytutu F. Chopina (książki, płyty), Narodowego Wydawnictwa Dzieł F. Chopina (wydawnictwa nutowe) oraz innych drobnych firm.

(dowód: akta kontroli str. 42, 44-45, 53, 56)

Na poszczególne lata 2011-2013 Ośrodek zaplanował koncerty dla szerokiego grona publiczności odpowiednio 3000, 3000 i 4000 słuchaczy. Liczba odbiorców w tych latach wyniosła: 3139, 3396 i 3198. Pomimo niższego poziomu realizacji planu w 2013 r. (80,0%) w zakresie liczby słuchaczy, osiągnięto wyższą frekwencję na koncertach (84,2%).

(dowód: akta kontroli str. 36-41, 189-190)

1.9. W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie wynajmował swoich pomieszczeń na cele związane z upowszechnianiem kultury, gdyż wszystkie wydarzenia kulturalne były współorganizowane przez Ośrodek.

(dowód: akta kontroli str. 42, 45, 624)

1.10. W latach 2012-2014 Ośrodek uczestniczył w realizacji projektów „Kujawsko-Pomorskie Menu Kulturalne” i „Promocja dziedzictwa kulturowego poprzez markowe imprezy kulturalne”. Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że projekty te okazały się niezwykle ważne i przydatne dla działalności Ośrodka, ponieważ wniosły nie tylko potrzebne środki finansowe, ale umożliwiły rozwój i poszerzenie oferty kulturalnej. Bez tego wsparcia wiele ambitnych przedsięwzięć skazanych byłoby na odłożenie w „daleką przyszłość”. Jak przy każdym dużym projekcie tego typu zawsze możliwe są ulepszenia. Uciążliwy dla działalności Ośrodka był zbyt długi termin oczekiwania na refundację kosztów (zwłaszcza w roku 2013, gdy ze względu na klasyfikację tzw. środków własnych, Ośrodek miał problemy z rozliczeniem dotacji ministerialnej). Ponadto brak jednoznacznych wykładni prawnych, dotyczących sposobu finansowania, nie ułatwiał współpracy.

(dowód: akta kontroli str. 42, 45, 107-109)

1.11. Według Dyrektora zarządzanie Ośrodkiem, jako wspólną instytucją kultury wiąże się z problemami finansowymi, gdyż od wielu lat finansowanie Ośrodka jest na tym samym poziomie, bez uwzględniania choćby inflacji.

Nadzór ze strony Urzędu Marszałkowskiego Dyrektor Ośrodka oceniła pozytywnie, natomiast nadzór ze strony gminy Radomin, jako niewystarczający. Dyrektor Ośrodka nie posiada wiedzy na temat współpracy obu organizatorów Ośrodka.

(dowód: akta kontroli str. 43, 45)

1.12. Rada Programowa Ośrodka nie została powołana, gdyż – w opinii Dyrektora Ośrodka – nie istniała taka potrzeba.

(dowód: akta kontroli str. 43, 45, 629-630)

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

*Uwaga dotycząca
badanej działalności*

Działania ujęte w koncepcji programowej Ośrodka na lata 2009-2013 oraz 2014-2018, zostały zdefiniowane w sposób niepozwalający na ustalenie stopnia realizacji celów. Na przykład:

- działanie „Chopin w ogrodzie sztuk” polegało na podjęciu współpracy z artystami (rzeźbiarzami, malarzami), którzy przygotowują cykl wystaw poświęcony Chopinowi;
- zdobywanie grantów, uczestnictwo w programach unijnych oraz współpraca z organami realizującymi programy Narodowego Centrum Kultury, MKiDN;
- działanie „Chopin dzisiaj” polegało na prezentacji muzyki Chopina w wersji klasycznej oraz w różnych interpretacjach i aranżacjach.

Najwyższa Izba Kontroli zauważa jednak, że organizator (WK-P) wyraził zgodę na taki stopień ogólności w formułowaniu zadań Ośrodka (program działania stanowił załącznik do umowy z dnia 17 grudnia 2013 r. jaką organizator zawarł z Dyrektorem Ośrodka).

(dowód: akta kontroli str. 19-26)

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że:

- działania ujęte w koncepcji programowej zostały zdefiniowane w sposób umożliwiający dokonanie rzetelnej oceny ich realizacji,

- nie jest możliwe stworzenie z góry pewnych wskaźników dotyczących np. pozyskania grantów, bo nie wiadomo ile takich grantów ogłosi w danym roku MKiDN oraz czy Ośrodek będzie mógł aplikować o takie środki,
- wszystkie te działania są możliwe do oceny, bo można zweryfikować aktywność Ośrodka w tych obszarach: składania wniosków grantowych czy podjętych kontaktów z artystami (rzeźbiarzami, malarzami etc.).

(dowód: akta kontroli str. 53, 58)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Ośrodka w zakresie wykonywania działalności statutowej.

2. Zarządzanie finansami Ośrodka

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 2011-2013 Ośrodek uzyskał przychody w łącznej wysokości 3 108,4 tys. zł⁹, z tego: 2 152,1 tys. zł stanowiły dotacje podmiotowe od organizatorów (1 973,9 tys. zł z budżetu WK-P i 178,2 tys. zł z budżetu Gminy Radomin), 464,3 tys. zł stanowiły dotacje celowe (251,5 tys. zł z budżetu WK-P; 193,0 tys. zł od MKiDN; 19,8 tys. zł z WFOŚiGW¹⁰); 100,0 tys. zł inne środki¹¹ z WK-P; 392,0 tys. zł pozostałe przychody własne m.in. z biletów, reklam, kursów mistrzowskich, usług kawiarni¹².

W I półroczu 2014 r. Ośrodek uzyskał przychody w łącznej wysokości 645,8 tys. zł, z tego: 435,9 tys. zł stanowiły dotacje podmiotowe od organizatorów (420,3 tys. zł z budżetu WK-P i 15,6 tys. zł z budżetu Gminy Radomin); 30,0 tys. zł dotacja celowa MKiDN; 100,0 tys. zł - inne środki¹³ z budżetu WK-P; 79,9 tys. zł - pozostałe przychody własne.

W perspektywie wieloletniej wysokość dotacji podmiotowej została ustalona dopiero w „Programie działania Ośrodka w latach 2014-2018”, który stanowił załącznik do umowy z dnia 17 grudnia 2013 r., zawartej pomiędzy WK-P a Dyrektorem Ośrodka.

W 2012 r. z zaplanowanej kwoty 693,3 tys. zł dotacji podmiotowej Ośrodek otrzymał 691,7 tys. zł, tj. o 1,6 tys. zł mniej (0,2%). W informacji (telefonicznej) przekazanej Ośrodkowi przez Departament Finansowy Urzędu Marszałkowskiego podano, że przyczyną zmniejszenia dotacji było nieprzekazanie kwoty 1,6 tys. zł przez Gminę Radomin. Kwotę w wysokości 1,6 tys. zł Gmina Radomin przekazała w następnym roku, bezpośrednio na rachunek WK-P dnia 26 marca 2013 r.¹⁴

(dowód: akta kontroli str. 12-30, 135-136, 191-192, 595, 602)

⁹ W 2011 r. – 1 050,2 tys. zł; w 2012 r. – 965,9 tys. zł; w 2013 r. – 1 092,3 tys. zł.

¹⁰ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu (dalej: „WFOŚiGW”).

¹¹ W 2012 r. WK-P zleciło Ośrodkowi zorganizowanie przedsięwzięcia artystycznego „XX Jubileuszowy Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny dla Dzieci i Młodzieży” za kwotę 100,0 tys. zł.

¹² Kawiarnię prowadził Ośrodek, funkcjonowała w czasie wydarzeń kulturalnych.

¹³ W 2014 r. (I półrocze) WK-P zleciło Ośrodkowi zorganizowanie przedsięwzięcia artystycznego „XXII Jubileuszowy Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny dla Dzieci i Młodzieży” za kwotę 100,0 tys. zł.

¹⁴ W § 6 ust. 3 pkt 1 umowy z 18 sierpnia 2004 r. o utworzeniu i wspólnym prowadzeniu Ośrodka przyjęto rozwiązanie polegające na tym, że Gmina zobowiązała się przekazywać dotacje na działalność Ośrodka do WK-P, a nie bezpośrednio na konto Ośrodka.

W latach 2011-2013 udział dotacji podmiotowych organizatorów w przychodach Ośrodka przedstawiał się następująco: 69,3%¹⁵; 71,6%¹⁶; 67,1%¹⁷.

(dowód: akta kontroli str. 191)

2.2. Ośrodek, co roku wnioskował o dotacje celowe do MKiDN i o środki finansowe (wkład własny wymagany do uzyskania dotacji z MKiDN) do WK-P w związku z organizacją Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego dla Dzieci i Młodzieży. Ponadto w celu sfinansowania jednorazowych wydarzeń kulturalnych¹⁸ i inwestycji¹⁹ Ośrodek występował o środki finansowe do MKiDN, WK-P oraz WFOŚiGW.

W badanym okresie Ośrodek wykorzystał z budżetu WK-P dotacje celowe w łącznej wysokości 251,5 tys. zł (z przekazanej kwoty 252,3 tys. zł Ośrodek zwrócił 0,8 tys. zł), z MKiDN dotacje celowe w wysokości 223,0 tys. zł (z przekazanej kwoty 227,0 tys. zł Ośrodek zwrócił 4,0 tys. zł) oraz z WFOŚiGW dotacje celowe w kwocie 19,8 tys. zł. Dotacje celowe ustalono w umowach jako procentowy udział w wydatkach ogółem na dane zadanie i w przypadku ich obniżenia Ośrodek zwracał część dotacji do umownego stopnia finansowania.

(dowód: akta kontroli str. 105-109, 193)

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że:

- co roku Ośrodek występował z wnioskami o dotacje celowe na poszczególne zadania, w tym awarie, bieżące remonty, inwestycje oraz konkursy;
- Ośrodek przedstawiał zasadność i niezbędność uzyskania danej dotacji, a także szacunkowe wyliczenia, ale jej przyznanie oraz wysokość ostatecznie zależała od Urzędu Marszałkowskiego;
- w przypadku nagłych problemów, które wymagały natychmiastowego podjęcia działań, przyznanie dotacji było szybko realizowane. W tym względzie bardzo dobrze układała się współpraca z Departamentem Inwestycji Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, który rozumiał zasadność przeprowadzenia danej naprawy.

(dowód: akta kontroli str. 43, 45)

2.3. Ośrodek w latach 2011-2013 uzyskał przychody z innych źródeł poza środkami przekazanymi przez organizatorów w łącznej wysokości 392,0 tys. zł²⁰, z tego: ze sprzedaży biletów – 123,3 tys. zł, z tytułu najmu, dzierżawy i reklamy – 7,6 tys. zł, z innych źródeł (ze sprzedaży biletów autobusu podstawionego na koncerty, wpisowe uczestników Międzynarodowego Koncertu Pianistycznego, z kursów mistrzowskich, z lekcji edukacyjnych, z organizacji warsztatów, z usług kawiarni/cateringów, ze sprzedaży towarów) – 261,1 tys. zł.

W I półroczu 2014 r. przychody z innych źródeł (tj. poza środkami przekazanymi przez organizatorów) wyniosły 79,9 tys. zł (12,4% ogółem przychodów).

(dowód: akta kontroli str. 191-192)

W badanym okresie Ośrodek uzyskiwał przychody z najmu (1,0 tys. zł – w poszczególnych latach 2011-2013 i 0,2 tys. zł w 2014 r. – do 6 października) w ramach umowy z dnia 1 września 2009 r. zawartej pomiędzy Ośrodkiem a Szkołą

¹⁵ 63,8% - WK-P; 5,5% - Gmina Radomin.

¹⁶ 65,6% - WK-P; 6,0% - Gmina Radomin.

¹⁷ 61,3% - WK-P; 5,7% - Gmina Radomin.

¹⁸ Na przykład: Ośrodek wystąpił do WK-P o środki na organizację zadania „Koncert Kevina Kennera inauguracyjny XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny dla Dzieci i Młodzieży”.

¹⁹ Na przykład: Ośrodek wystąpił do WK-P i MKiDN o środki na realizację inwestycji „Dokumentacja techniczna Audytarium dla celów edukacji kulturalnej”.

²⁰ W 2011 r. – 167,6 tys. zł (16,0% ogółem przychodów), w 2012 r. – 103,8 tys. zł (10,7% ogółem przychodów), w 2013 r. – 120,6 tys. zł (11,0% ogółem przychodów).

Muzyczną I stopnia w Golubiu-Dobrzyniu. Przedmiotem umowy było korzystanie przez jeden dzień w tygodniu z sali z pianinem, sali do nauki gry na instrumentach smyczkowych i sali koncertowej za odpłatnością 100 zł miesięcznie. Na mocy umowy zobowiązano najemcę do pokrycia kosztów ewentualnych napraw w związku z korzystaniem z pomieszczeń. W 2014 r. umowa była realizowana w okresie od stycznia do lutego.

(dowód: akta kontroli str. 115-117)

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że:

- zabiegano o dodatkowe wsparcie ze środków publicznych (zapraszając np. przedstawicieli samorządów) opracowano pakiet sponsorski dla firm, nawiązując z nimi kontakty i umawiając się na spotkania;
- zdobywano sponsorów przy organizacji Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego, którzy fundowali nagrody specjalne dla laureatów w postaci koncertów poza granicą kraju (Hiszpania, Węgry);
- co roku Ośrodek aplikował o środki w ramach programów ogłaszanych przez MKiDN (z dobrym skutkiem) oraz Instytutu Muzyki i Tańca (bez sukcesu).

(dowód: akta kontroli str. 43, 45)

2.4. Na lata 2011-2014 Ośrodek planował wynik finansowy na poziomie zerowym (tj. zrównoważenie przychodów z kosztami). Ośrodek zaplanował dotacje podmiotowe od organizatorów uwzględniając wielkości środków ujęte w planach finansowych organizatorów. Wykonanie przychodów z dotacji podmiotowych w latach 2011-2013 kształtowało się na poziomie 99,8%-100,0% planu po zmianach, natomiast przychodów własnych na poziomie wynoszącym odpowiednio: 98,6%; 57,7% i 112,7%.

(dowód: akta kontroli str. 137, 143, 153, 158, 186, 191)

W zakresie planowania w 2012 r. własnych przychodów Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że:

- w planie na 2012 r. uwzględniono pozycję „Pokrycie amortyzacji” w wysokości 60,0 tys. zł,
- zmiana przepisów i brak jednoznacznej interpretacji w trakcie roku (pozwalającej na zmianę planu finansowego) spowodowały, że wykonanie w tej pozycji wyniosło 0 zł.

W zakresie planowania wyniku finansowego na poziomie zerowym Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że w procesie planowania stosowano się do wskazówek pracowników Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu.

(dowód: akta kontroli str. 629-630)

W poszczególnych latach 2011-2013 wydatki w grudniu w stosunku do wydatków rocznych stanowiły odpowiednio: 6,24%, 8,99% i 18,65%. Badanie kontrolne wydatków dokonanych w grudniu 2013 r. wykazało, że w miesiącu tym wydatkowano kwotę 214,7 tys. zł. Wpływ na wydatki grudnia 2013 r. miały:

- zapłacenie faktury (dnia 4 grudnia 2013 r.) wystawionej w związku z realizacją zadania „Remont schodów i tarasu” (wydatkowano 68,8 tys. zł),
- zapłacenie faktur (10 i 20 grudnia 2013 r.) wystawionych w związku z realizacją zadania „Dokumentacja techniczna Audytorium dla celów edukacji kulturalnej” (wydatkowano 73,0 tys. zł).

Wydatki te zostały ujęte w planie finansowym w trakcie roku, zmiana planu została pozytywnie zaopiniowana przez Zarząd WK-P²¹.

Bez wydatków na wyżej wymienione zadania (141,8 tys. zł) udział wydatków grudnia 2013 r. w wydatkach ogółem wyniósł 6,3%.

(dowód: akta kontroli str. 104, 108, 155-164, 621-622)

W badanym okresie, z uwagi na wartość sprzedaży (w roku podatkowym nie przekroczyła łącznie 150,0 tys. zł) Ośrodek korzystał ze zwolnienia z podatku VAT na mocy art. 113 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług²².

(dowód: akta kontroli str. 114)

2.5. W poszczególnych latach 2011-2014 (I półrocze) Ośrodek wnioskował:

- do organizatorów²³ o środki dotacji podmiotowej w wysokości 3 883,1 tys. zł, z czego uzyskał kwotę 2 885,1 tys. zł (74,3%);
- do WK-P o środki dotacji celowej i pozostałe środki na realizację zadań w wysokości 5 142,2 tys. zł, z czego uzyskał kwotę 489,4 tys. zł (9,5%)²⁴;
- do MKiDN o dotacje celowe w wysokości 401,7 tys. zł, z czego uzyskał kwotę 227,0 tys. zł (56,5%),
- do WFOŚiGW o środki dotacji na dofinansowanie przedsięwzięcia „Projekt trwałego utrzymania równowagi biologicznej stawu w Zabytkowym Parku Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni” w wysokości 19,8 tys. zł, z czego uzyskał 100,0% środków. Projekt realizowano w 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 193)

W latach 2011-2014 (I półrocze) przyznane Ośrodkowi środki były o 5 825,5 tys. zł niższe od kwot wnioskowanych. Ośrodek otrzymując tylko 38,3% wnioskowanych środków musiał zrezygnować z niżej wymienionych zadań:

W 2011 r. obniżenie dotacji z WK-P o kwotę 11,2 tys. zł i dotacji z MKiDN o kwotę 21,0 tys. zł na XIX „Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina dla Dzieci i Młodzieży” spowodowało obniżenie wysokości wynagrodzeń artystów i kosztów niektórych elementów projektu, zrezygnowano z rejestracji dźwiękowej konkursu oraz z rozpowszechniania nagrań video z konkursu w szkołach muzycznych. Nie zrealizowano projektu „Z wizytą u Dziewanowskich”, gdyż nie uzyskano dotacji z MKiDN w kwocie 110,0 tys. zł. Zakupiono samochód w ramach zadania „Muzyk Bus” mniejszy od planowanego z uwagi na obniżenie dotacji z MKiDN o kwotę 23,0 tys. zł.

W 2012 r. nie przyznanie dotacji z WK-P w kwocie 337,9 tys. zł na II etap osuszania piwnic spowodowało nie wykonanie prac w tym zakresie. Ponadto: nie zamontowano klimatyzacji w sali koncertowej Ośrodka (nie uzyskano wnioskowanej do WK-P dotacji w kwocie 30,0 tys. zł); nie rozbudowano sali koncertowej (nie uzyskano wnioskowanej do WK-P dotacji w kwocie 35,0 tys. zł); nie zrealizowano projektu „Muzyka architektury a architektura muzyki przez wieki” (nie uzyskano wnioskowanej do MKiDN dotacji w kwocie 85,4 tys. zł). Obniżenie dotacji z MKiDN na XX „Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina dla Dzieci i Młodzieży” o 40,4 tys. zł spowodowało konieczność przeniesienia

²¹ Uchwała Nr 46/1680/13 Zarządu WK-P z dnia 20 listopada 2013 r.

²² Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 ze zm.

²³ Wniosek składano do jednego organizatora (W-KP), do którego w ramach wzajemnej umowy wpływały środki od drugiego organizatora (Gmina Radomin).

²⁴ W I połowie 2014 r. Ośrodek wnioskował do WK-P o kwotę 4 169,6 tys. zł na zadanie „Projekt architektoniczny, wykonawczy oraz budowa i wyposażenie Audytorium”. Bez tego zadania stopień zaspokojenia potrzeb wyniósł 50,3%.

finansowania niektórych elementów projektu w ciężar wkładu własnego (finansowanego przez WK-P).

W 2013 r. nie zamontowano klimatyzacji w sali koncertowej Ośrodka (nie uzyskano wnioskowanej do WK-P dotacji w kwocie 34,0 tys. zł); nie rozbudowano sali koncertowej (nie uzyskano wnioskowanej do WK-P dotacji w kwocie 35,0 tys. zł). Obniżenie dotacji z MKiDN na XXI „Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina dla Dzieci i Młodzieży” o 19,9 tys. zł spowodowało konieczność przeniesienia finansowania niektórych elementów projektu w ciężar wkładu własnego (finansowanego przez WK-P) oraz obniżenie wysokości wynagrodzeń i kosztów niektórych elementów projektu. Zmniejszono zakres rzeczowy zadania "Dokumentacja techniczna Audytorium do celów edukacji kulturalnej" z wykonania projektu architektonicznego do wykonania koncepcji architektonicznej (obniżono dotację MKiDN o kwotę 35,0 tys. zł).

W 2014 r. (I półrocze) brak możliwości kontynuowania inwestycji „Projekt architektoniczny, wykonawczy oraz budowa i wyposażenie Audytorium” (nie uzyskano dotacji z WK-P w kwocie 4 169,7 tys. zł). Obniżenie dotacji z MKiDN na XXII „Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina dla Dzieci i Młodzieży” o kwotę 25,4 tys. zł spowodowało konieczność rezygnacji z następujących elementów zadania: rekonstrukcja historyczna "Sąsiedzkie wizyty", warsztaty "korepetycje mistrzów", materiały dydaktyczne dla uczestników warsztatów (domino muzyczne, koło kwintowe, wydawnictwa nutowe), honoraria koordynatora i kierownika biura.

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że:

- nie przyznanie wnioskowanych kwot dotacji bieżących w poszczególnych latach spowodowało konieczność rezygnacji z zakupu dodatkowego, drobnego wyposażenia Ośrodka, ograniczenie planowanej ilości koncertów, zapraszanie artystów o mniejszej renomie, brak podwyżek dla pracowników, brak nagród rocznych dla pracowników, przymusowe i niekorzystne dla budynku oszczędności w ogrzewaniu;
- organizatorzy ustalając wysokość dotacji podmiotowej nie ingerowali w planowane przez Ośrodek zadania merytoryczne.

(dowód: akta kontroli str. 53, 56-58, 193)

Przy realizacji projektów współfinansowanych ze środków dotacji celowych uzyskanych od MKiDN organizator, tj. WK-P zapewnił wkład własny tych projektów, przekazując następujące środki:

- 48,8 tys. zł na organizację XIX Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego dla Dzieci i Młodzieży w 2011 r. (zwrot w kwocie 806,28 zł),
- 30,3 tys. zł na zakup w 2011 r. środka transportu dla celów edukacji muzycznej „Muzyk Bus”,
- 100,0 tys. zł na organizację XX Jubileuszowego Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego dla Dzieci i Młodzieży w 2012 r.,
- 31,0 tys. zł na sporządzenie dokumentacji technicznej Audytorium dla celów edukacji kulturalnej w 2013 r.,
- 100,0 tys. zł na organizację XXII Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego dla Dzieci i Młodzieży w 2014 r.

Ponadto WK-P w ramach porozumienia z dnia 10 maja 2013 r. zawartego z Ośrodkiem zapewniło pokrycie kosztów realizacji XXI Międzynarodowego

Konkursu Pianistycznego dla Dzieci i Młodzieży do wysokości 100,0 tys. zł, jako wkład własny do zadania współfinansowanego ze środków dotacji celowej MKiDN.

(dowód: akta kontroli str. 107-109)

2.6. W latach 2011-2013 koszty działalności Ośrodka (w układzie kalkulacyjnym) wzrosły z 972,5 tys. zł w 2011 r. do 1 020,1 tys. zł w 2013 r., tj. o 4,9%. Na 2014 r. zaplanowano koszty w wysokości 1 001,1 tys. zł. Wykonanie kosztów w poszczególnych latach 2011-2013 wyniosło odpowiednio: 96,6% planowanych; 95,2% planowanych; 106,0% planowanych. W układzie kalkulacyjnym największe koszty dotyczyły działalności podstawowej Ośrodka i w latach 2011-2013 stanowiły w strukturze kosztów odpowiednio: 79,7%, 72,7% i 48,0%.

(dowód: akta kontroli str. 194-195)

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że:

- doprowadzono do zmniejszenia opłat za koszty stałe np. w obszarze płatności za energię elektryczną,
- zracjonalizowano nocne oświetlenie Parku Ośrodka,
- wymieniono piece grzewcze na bardziej wydajne, zmniejszono zużycie materiałów biurowych,
- podjęto współpracę z Gminą Radomin w celu wynegocjowania lepszych warunków ubezpieczeniowych majątku Ośrodka (mniejszy koszt i większy zakres ubezpieczenia, np. o komputery).

(dowód: akta kontroli str. 43, 45-46)

2.7. W poszczególnych latach 2011-2013 koszty ogółem Ośrodka wyniosły odpowiednio: 974,5 tys. zł (96,8% planowanych), 1 004,5 tys. zł (96,2% planowanych), 1 028,8 tys. zł (106,9% planowanych). Stan zobowiązań krótkoterminowych na koniec poszczególnych lat 2011-2013 wyniósł odpowiednio: 24,1 tys. zł (126,8% planowanych); 23,4 tys. zł (118,8% planowanych); 25,2 tys. zł (93,3% planowanych).

W 2013 r. największe przekroczenie planu kosztów dotyczyło:

- zużycia materiałów i energii – o 18,9 tys. zł (128,2% planu),
- wynagrodzeń (umowy zlecenia, umowy o dzieło) – o 38,8 tys. zł (214,1% planu),
- honorariów artystów – o 16,8 tys. zł (155,9% planu).

(dowód: akta kontroli str. 127-132, 144, 154, 162-164, 194-195)

Sprawozdanie finansowe Ośrodka za 2013 r. zostało zatwierdzone przez Zarząd WK-P²⁵ i podlegało badaniu przez podmiot audytorski POL-TAX Sp. z o.o. z Warszawy. W sprawozdaniu tym nie stwierdzono niezgodności.

(dowód: akta kontroli str. 569-571)

W zakresie przekroczenia w 2013 r. planu finansowego kosztów działalności Ośrodka, Główny Księgowy wyjaśnił, że:

- zwiększenie kosztów energii wynikało z dłuższego ogrzewania budynku i konieczności uruchomienia nowych kotłów c.o.;

²⁵ Uchwała Nr 21/683/14 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2013 r. Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni.

- przekroczenie w pozycji *wynagrodzenia* wynikało z konieczności zbilansowania planu, wystąpiła konieczność zawarcia nieplanowanych umów (np. na wykonanie dokumentacji związanej z obroną cywilną);
- przekroczenie stanu planowanych zobowiązań wiązało się z powstaniem większych kosztów przydających na koniec roku (w 2011 r. – wystawiono notę obciążeniową za zniszczoną fotografię, awaria komputera skutkowała koniecznością zakupu nowego; w 2012 r. – wystawiono faktury za druk biletów wstępu do Ośrodka i za naprawę oświetlenia ewakuacyjnego w budynku Ośrodka).

(dowód: akta kontroli str. 567-568)

Zobowiązania wykazane na koniec poszczególnych lat 2011-2013 wobec dostawców towarów i usług nie były wymagalne, termin płatności przypadał na rok następny.

(dowód: akta kontroli str. 572-574)

Badania kontrolne wydatków za grudzień lat 2012 i 2013 wykazały, że nie zostały one poniesione przed zmianą planów finansowych Ośrodka.

(dowód: akta kontroli str. 137-164, 604-624)

2.8. W latach 2011-2013 roczny koszt utrzymania Ośrodka w przeliczeniu na liczbę realizowanych przez nią wydarzeń kulturalnych wynosił odpowiednio: 30,5 tys. zł; 35,9 tys. zł; 36,7 tys. zł; natomiast w przeliczeniu na liczbę odbiorców koszt ten kształtował się na podobnym poziomie i wynosił 0,3 tys. zł. Koszt ten, po wyłączeniu inwestycji, wynosił odpowiednio: 30,5 tys. zł; 35,1 tys. zł; 34,3 tys. zł.; natomiast w przeliczeniu na liczbę odbiorców kształtował się na podobnym poziomie i wynosił 0,3 tys. zł.

W latach 2011-2014 (I półrocze) koszty utrzymania Ośrodka wyniosły odpowiednio: 974,5 tys. zł, 1 004,5 tys. zł, 1 028,8 tys. zł, 627,0 tys. zł. Koszty te zostały pokryte w większości (tj. od 74,3% do 94,4%) ze środków otrzymanych dotacji podmiotowych i celowych. W badanym okresie Ośrodek realizował inwestycje²⁶, na które uzyskał dofinansowanie z dotacji celowych w wysokości 163,4 tys. zł (59,1 tys. zł z MKiDN i 104,3 tys. zł z WK-P).

(dowód: akta kontroli str. 105-109, 191, 196)

2.9. Wynik finansowy netto Ośrodka wyniósł: 28,2 tys. zł w 2011 r., - 38,5 tys. zł w 2012 r. i - 52,5 tys. zł w 2013 r.-. Podstawową przyczyną zanotowanej straty w latach 2012-2013 była zmiana ustawy z dnia 25 października 1991 r. *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej*²⁷, likwidująca od 1 stycznia 2012 r. „pokrycie amortyzacji” powodując, że koszt amortyzacji nie jest równoważony żadną pozycją przychodów. Po uwzględnieniu zrównoważenia kosztów amortyzacji przychodami zysk (strata) netto w poszczególnych latach przedstawiał się następująco: 28,2 tys. zł w 2011 r., 19,4 tys. zł w 2012 r. i - 4,7 tys. zł w 2013 r. W latach 2011-2013 Ośrodek nie zaciągał zobowiązań długoterminowych.

(dowód: akta kontroli str. 118-132)

²⁶ Zakup środka transportu dla celów edukacji muzycznej „Muzyk Bus”, wykonanie dokumentacji technicznej Auditorium dla celów edukacji kulturalnej; remont przewodów kominowych i wentylacyjnych, remont schodów i tarasu budynku Ośrodka, instalacja dwóch kotłów c.o. z automatycznym podajnikiem na eko-groszek.

²⁷ Dz. U. z 2012 r., poz. 406 ze zm. Zmiany dokonano na mocy ustawy z dnia 31 sierpnia 2011 r. *o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2011 r., Nr 207, poz. 1230).

Zysk osiągnięty w latach 2011 – 2012 został przeznaczony na wydatki związane z działalnością statutową Ośrodka w kolejnym roku.

(dowód: akta kontroli str. 53, 58)

2.10. W badanym okresie w Ośrodku przeprowadzono jedną procedurę wyłonienia wykonawcy zamówienia publicznego na dostawę usług lub robót – zgodnie z procedurami określonymi w ustawie PZP.²⁸ Zamówienie z 2013 r. dotyczyło wykonania koncepcji architektonicznej sali koncertowej. Wykonawca zlecenia wyłoniony został w trybie konkursu²⁹. Przyjęty przez zamawiającego Regulamin określał, że nagrodą w konkursie było zaproszenie do negocjacji w trybie zamówienia z wolnej ręki autora wybranej pracy konkursowej³⁰. Nagrodę określoną w Regulaminie przyznano podmiotowi, który uzyskał największą sumaryczną wartość punktową³¹. Umowę o sporządzenie kompletnej dokumentacji koncepcji architektonicznej podpisano dnia 15 listopada 2013 r. Wykonawca zobowiązał się w niej do realizacji przedmiotu umowy w terminie trzech tygodni od dnia jej zawarcia. Protokół odbioru przez zamawiającego przedmiotu umowy podpisano dnia 9 grudnia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 565-566, 575)

Ponadto kontrolą objęto sposób dokonania wyboru wykonawcy zamówień na dostawę, wykonanie usług lub robót budowlanych w ramach udzielonych (w badanym okresie) dotacji celowych z WK-P, MKiDN oraz WFOŚiGW, tj:

- zakup środka transportu dla celów edukacji muzycznej „Muzyk Bus” – 47,4 tys. zł³² (umowa z 2011 r.);
- remont przewodów kominowych i wentylacyjnych – 20,4 tys. zł³³ (umowa z 2012 r.);
- remont schodów i tarasu – 68,8 tys. zł³⁴ (umowa z 2013 r.);
- instalacja dwóch kotłów c.o. – 43,0 tys. zł³⁵ (umowa z 2013 r.);
- przygotowanie dokumentacji dotyczącej przeprowadzenia zamówienia publicznego (dokumentacji technicznej sali koncertowej) – 7,0 tys. zł³⁶ (umowa z 2013 r.);
- zakup roślin wodnych do stawu w parku – 16,9 tys. zł oraz plan rozmieszczenia nowej zieleni, wykonanie dokumentacji stanu zastanego, wykonanie doboru roślin wodnych, dokonanie nasadzeń, zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego – 5,0 tys. zł³⁷ (umowy z 2013 r.).

Wartość netto powyższych dostaw, robót i usług była poniżej progu udzielania zamówień, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy PZP.

(dowód: akta kontroli str. 200-223, 532, 564-565)

²⁸ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.) – dalej „ustawa PZP”.

²⁹ Art. 110 ustawy PZP.

³⁰ Art. 111 ust. 1 pkt. 3 ustawy PZP.

³¹ Wybrany podmiot uzyskał 91 pkt., drugiemu przyznano 71,67 pkt.

³² Uzyskano oferty od trzech podmiotów. Wybrano ofertę z najniższą ceną.

³³ Umowę z wykonawcą podpisano bez uzyskania innych ofert.

³⁴ Uzyskano oferty od trzech podmiotów. Wybrano ofertę z najniższą ceną.

³⁵ Uzyskano oferty od pięciu podmiotów. Wybrano ofertę z najniższą ceną.

³⁶ Umowę z wykonawcą podpisano bez uzyskania innych ofert.

³⁷ Umowy z dostawcami podpisano bez uzyskania innych ofert. Na realizację przedsięwzięcia pn. „Projekt trwałego utrzymania równowagi biologicznej stawu w Zabytkowym Parku Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni” uzyskano dotację z WFOŚiGW w wysokości 19,8 tys. zł.

2.11. Badaniem kontrolnym objęto wydatkowanie dotacji podmiotowej udzielonej w 2013 r. przez WK-P i Gminę Radomin na działalność bieżącą oraz realizację sześciu zadań³⁸ w latach 2011-2014 (I półrocze) zleconych przez WK-P, MKiDN oraz WFOŚiGW w ramach dotacji celowych i innych środków. Ustalono, że przyznane środki zostały rozliczone zgodnie z przeznaczeniem i nie stwierdzono przypadków podwójnego rozliczania kosztów. W przypadku, gdy całkowity koszt zadania był mniejszy od ustalonego w umowach z WK-P i MKiDN Ośrodek zwracał różnicę dotacji celowej³⁹.

(dowód: akta kontroli str. 105-109, 200-563, 624)

W umowach zawartych z MKiDN przyznających co roku Ośrodkowi dotacje celowe na realizację Międzynarodowych Konkursów dla Dzieci i Młodzieży ustalono wskaźniki rezultatów zadania (np. liczba wydarzeń kulturalnych, liczba artystów zaangażowanych w realizację zadania, liczba wolontariuszy, liczba debiutów). W latach 2012-2013 Ośrodek nie zrealizował wskaźnika „liczba artystów zaangażowanych w realizację zadania” dla XX i XXI Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego dla Dzieci i Młodzieży. Powodem niezrealizowania tego wskaźnika było to, że pomimo wcześniejszego zgłoszenia, z przyczyn niezależnych od Ośrodka na Konkurs nie stawiło się 4 uczestników⁴⁰ w 2012 r. i 11 uczestników⁴¹ w 2013 r. Rozliczenie dotacji zostało zaakceptowane przez MKiDN. Pozostałe wskaźniki w badanym okresie zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli str. 133-134, 241-425)

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Ośrodek dokonał nieterminowej płatności trzech faktur dotyczących zadań dofinansowanych dotacjami celowymi WK-P, tj.:

- faktury z dnia 30 października 2012 r. na kwotę 20 362,65 zł za remont przewodów kominowych i wentylacyjnych z terminem płatności ustalonym do dnia 13 listopada 2012 r., zapłacono 22 listopada 2012 r.;
- faktury z dnia 13 listopada 2013 r. na kwotę 68 776 zł za remont schodów i tarasu budynku Ośrodka z terminem płatności ustalonym do dnia 20 listopada 2013 r., zapłacono 4 grudnia 2013 r.;
- faktury z dnia 14 sierpnia 2013 r. na kwotę 43 000 zł za instalację dwóch kotłów CO z automatycznym podajnikiem na eko-groszek z terminem płatności ustalonym do 4 września 2013 r., zapłacono 4 października 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 107-108, 502-503, 520, 551)

W wyniku nieterminowej płatności faktur Ośrodek nie został obciążony odsetkami za zwłokę.

(dowód: akta kontroli str. 110-113)

³⁸ Sześć zadań Ośrodek realizował głównie ze środków WK-P i MKiDN (co roku w latach 2011-2014 Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny dla Dzieci i Młodzieży – cztery zadania, zakup środka transportu dla celów edukacji muzycznej „Muzyk Bus”, dokumentacja techniczna Audytorium dla celów edukacji kulturalnej; cztery zadania Ośrodek realizował głównie ze środków WK-P (Koncert Kevina Kennera, remont przewodów kominowych i wentylacyjnych, remont schodów i tarasu budynku Ośrodka, instalacja dwóch kotłów c.o. z automatycznym podajnikiem na eko-groszek); jedno zadanie Ośrodek realizował głównie ze środków WFOŚiGW (projekt trwałego utrzymania równowagi biologicznej stawu w Zabytkowym Parku Ośrodka).

³⁹ Z przyznanych środków z WK-P w wysokości 452,2 tys. zł Ośrodek zwrócił kwotę 0,8 tys. zł, ze środków dotacji celowych z MKiDN w wysokości 227,0 tys. zł zwrócił 4,0 tys. zł.

⁴⁰ Planowano udział 70 uczestników.

⁴¹ Planowano udział 51 uczestników.

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że:

- zwłoka w płatności trzech faktur wynikała z tego, że płatności były dokonywane dopiero po przekazaniu przez Urząd Marszałkowski środków finansowych;
- po zrealizowaniu zadania i wystawieniu przez wykonawcę usługi Ośrodek składał wniosek o płatność dotacji, do którego dołączana była kopia faktury;
- na tej podstawie Urząd Marszałkowski rozpoczynał procedurę wypłaty środków (czas trwania procedury był zmienny i niezależny od Ośrodka);
- po otrzymaniu środków Ośrodek dokonywał przelewu niezwłocznie.

(dowód: akta kontroli str. 52, 55)

Ośrodek dokonał płatności dwóch faktur w dniu przekazania środków przez Urząd Marszałkowski, a jednej dnia następnego.

(dowód: akta kontroli str. 107-109, 493, 518, 539)

W wyniku niedostatecznego nadzoru Ośrodka nad prawidłowym wystawieniem trzech faktur przez wykonawcę termin ten był krótszy⁴² niż ustalono w umowach i Ośrodek miał zaległości w płatności. Wydłużenie terminu płatności w umowach z wykonawcami lub urealnienie go z uwzględnieniem procesu otrzymania dotacji nie narażałoby Ośrodek na zwłokę w płatności, a co za tym idzie na koszty ewentualnych odsetek.

(dowód: akta kontroli, str. 628)

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że rozbieżności w terminach płatności pomiędzy umowami a fakturami wynikały z pomyłki wystawiających faktury.

(dowód: akta kontroli str. 629-630)

2. Ośrodek nieterminowo przekazał do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu sprawozdania z wykonania czterech zadań:

- sprawozdanie z realizacji zadania „Koncert Kevina Kennera inaugurujący XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny dla Dzieci i Młodzieży” należało przekazać do Urzędu Marszałkowskiego do 31 lipca 2011 r., a przekazano dnia 12 sierpnia 2011 r.;
- sprawozdanie z realizacji zadania „Remont przewodów kominowych i wentylacyjnych” należało przekazać do Urzędu Marszałkowskiego do 30 listopada 2012 r., a przekazano dnia 19 grudnia 2012 r.;
- sprawozdanie z realizacji zadania „Remont schodów i tarasu budynku Ośrodka” należało przekazać do Urzędu Marszałkowskiego do 2 grudnia 2013 r., a przekazano dnia 5 grudnia 2013 r.;
- sprawozdanie z realizacji zadania „Dokumentacja techniczna Audytorium dla celów edukacji kulturalnej” należało przekazać do Urzędu Marszałkowskiego do 20 grudnia 2013 r., a przekazano dnia 23 grudnia 2013 r.

⁴²Dla zadania „Remont przewodów kominowych i wentylacyjnych” według faktury termin płatności wynosił 14 dni, a według umowy z wykonawcą 7 dni od dnia otrzymania środków od dotującego. Dla zadania „Remont schodów i tarasu budynku Ośrodka” według faktury termin płatności wynosił 7 dni, a według umowy z wykonawcą termin płatności uwzględniał czas trwania procedury uzyskania środków od dotującego. Dla zadania „Instalacja dwóch kotłów c.o. z automatycznym podajnikiem na eko-groszek” wg. faktury termin płatności wynosił 21 dni, a według umowy z wykonawcą 30 dni od dnia wystawienia.

Terminy przekazania ww. sprawozdań wynikały z postanowień umownych zawartych pomiędzy Ośrodkiem a WK-P.

(dowód: akta kontroli str. 107-108, 442, 446, 491, 496, 509, 519-520, 523, 631-632)

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że opóźnienia w przekazaniu do Urzędu Marszałkowskiego sprawozdań z realizacji wymienionych zadań były spowodowane przeoczeniem terminu rozliczenia przez pracownika oddelegowanego do tych zadań. Obowiązki te wykonywał trener Narodowego Centrum Kultury, zatrudniony w Ośrodku, któremu przydzielono rozliczanie projektów opartych na dotacjach. Z powodu wielokrotnych opóźnień nie została przedłużona z nim umowa o pracę.

(dowód: akta kontroli str. 52, 55)

*Uwaga dotycząca
badanej działalności*

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że w Ośrodku nie określono wewnętrznych procedur wyboru wykonawców dostaw i usług o wartości poniżej progu udzielania zamówień, określonej w art. 4 pkt 8 ustawy PZP.

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że:

- Ośrodek wybiera wykonawców dostaw i usług w oparciu o nadrzędne zasady gospodarności i oszczędności;
- postępowania wyłaniające wykonawców i dostawców usług finansowanych dotacjami celowymi prowadzone są na podstawie ustnych i pisemnych poleceń służbowych dyrektora, w oparciu o wykaz firm wybranych przy okazji każdego z zamówień.

(dowód: akta kontroli str. 53, 55-56)

W ocenie NIK opracowanie i stosowanie zasad wyboru wykonawców zamówień o wartości mniejszej niż określono w art. 4 pkt 8 ustawy PZP, opartych na jawności i konkurencyjności przyczynia się do zapewnienia transparentności wydatkowania środków publicznych.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości zarządzanie finansami przez Ośrodek.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴³, wnosi o:

1. Zwiększenie nadzoru nad terminowym przekazywaniem sprawozdań z realizacji zadań finansowanych ze środków WK-P.
2. Zapewnienie w umowach z wykonawcami robót lub usług takich terminów płatności za zrealizowane zadania, które będą uwzględniały czasokres uzyskania środków od dotującego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

⁴³ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, dnia października 2014 r.

Kontroler
Andrzej Maciejski
główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
Dyrektor
Barbara Antkiewicz

.....
podpis

.....
podpis